

Βιωματική προσέγγιση της μάθησης μέσω της μεθόδου Project (Κωνσταντίνος Νικολαΐδης, Εκπαιδευτικός)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/2cl4Bn6>]

Το Project είναι ένα σχέδιο εργασίας που απαιτεί έναν τρόπο ομαδικής εργασίας, στον οποίο συμμετέχουν όλα τα μέλη της σχολικής τάξης και η ίδια η διδασκαλία διαμορφώνεται και διεξάγεται από όλους. Η μέθοδος χρησιμοποιεί γνώσεις από όλα τα μαθήματα και δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να προσεγγίσουν διαθεματικά τη γνώση, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προσφέρει και το μάθημα των Θρησκευτικών, για μια τέτοια προσέγγιση. Δίνεται η δυνατότητα σε κάθε μαθητή να ασχοληθεί με την παραγωγή ενός τμήματος του προς επεξεργασία σχεδίου, το οποίο είναι πιο κοντά στα προσωπικά του ενδιαφέροντα και στις δεξιότητές του (ζωγραφική, επεξεργασία φωτογραφιών, παραγωγή κειμένου κ.α., με τη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών). Με τον τρόπο αυτό δίνεται η μοναδική ευκαιρία στα παιδιά να επεξεργαστούν σύνθετες πληροφορίες με ποικίλους συνδυασμούς και να κατακτήσουν τη γνώση με ουσιαστικό τρόπο. Ο δάσκαλος μπορεί να προσαρμόσει τη μέθοδο αυτή στις ανάγκες της τάξης του και της κάθε διδακτικής ενότητας του μαθήματος των Θρησκευτικών, παράγοντας έτσι πολύ δημιουργικές ώρες αυτενέργειας των μαθητών. Δίνεται επίσης η δυνατότητα στο διδάσκοντα να συνεργαστεί με συναδέλφους του άλλων ειδικοτήτων, στα πλαίσια της διαθεματικής και διεπιστημονικής προσέγγισης της γνώσης. Για παράδειγμα μπορεί να συνεργαστεί με τους καθηγητές Θεατρικής Αγωγής και Μουσικής και να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που δίνουν οι διδακτικές ενότητες για δραματοποίηση π.χ. παραβολών ή για την απόδοση ψαλμών και εκκλησιαστικών ύμνων[143].

Η επιτυχής υλοποίηση ενός σχεδίου εργασίας αφενός μεν στηρίζεται στην ολική διαθεματική προσέγγιση, που δίνει έμφαση στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης και εστιάζει στις ηθικές και πολιτισμικές διαστάσεις της εκπαίδευσης, αφετέρου στον εμπλουτισμό του με στοιχεία, γραφικών, animation, ήχων, video, καθώς και στην

Στη

διαδικασία υλοποίησης του project (σχεδίου εργασίας ή συνθετικής δημιουργικής εργασίας ή σχεδιασμένης ενέργειας), ο ηλεκτρονικός υπολογιστής συμβάλλει καθοριστικά καθώς διευκολύνει τη διαμόρφωση συνθηκών διδασκαλίας στην τάξη, στο πλαίσιο των οποίων ο δάσκαλος από μεταδότης γνώσεων γίνεται συντονιστής και συνεργάτης των παιδιών. Ταυτόχρονα βελτιώνεται η ποιότητα της διδασκαλίας, ενώ διαμορφώνεται ένα ευέλικτο και πλούσιο σε ερεθίσματα μαθησιακό περιβάλλον[145]. Η υλοποίηση ενός σχεδίου εργασίας, στα πλαίσια του μαθήματος των Θρησκευτικών, διαφοροποιεί την εκπαιδευτική διαδικασία καθώς ωθεί τους μαθητές στο να κατασκευάζουν ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου, να καταγράφουν ιδέες και να τις οργανώνουν σε ομάδες με κοινό θέμα και να συνεργάζονται με άλλους για την επίτευξη κοινών γνωστικών στόχων.

Με τη βιωματική προσέγγιση της μάθησης, λόγω της εφαρμογής της μεθόδου project, το γνωστικό μέρος του μαθήματος των Θρησκευτικών παραμένει δεσμευτικό - ως προς την ποσότητα της πληροφορίας- αλλά συμπληρώνεται και με την ανάπτυξη δραστηριοτήτων. Κατά τη διαδικασία υλοποίησης των δραστηριοτήτων, ο δάσκαλος οφείλει να ωθήσει το παιδί να δράσει, να αυτονομηθεί, να συνεργαστεί και να αυτενεργήσει καθώς και να καλλιεργήσει αξίες - που έως τώρα το σχολείο προσπαθούσε να καλλιεργήσει μόνο θεωρητικά και νοησιαρχικά - όπως η αγάπη, ο σεβασμός και καλοσύνη. Άλλωστε η μέθοδος αυτή αποτελεί ένα πλέγμα από διδακτικές διαδικασίες, οι οποίες έχουν ως αφετηρία βιωματικές καταστάσεις που τη διαφοροποιούν από την

προγραμματισμένη δασκαλοκεντρική μέθοδο διδασκαλίας και εξασφαλίζουν τις προϋποθέσεις που καθιστούν δυνατή την ελεύθερη προβολή της δημιουργικότητας, το σεβασμό της γνώμης και την αναγνώριση των αποτελεσμάτων κάθε δράσης ως στοιχείων που κατακτήθηκαν με τη μορφή ζωντανής γνώσης[146].

Σε μια συνεργατική τάξη, στην οποία υλοποιείται ένα σχέδιο διδασκαλίας, τα μέλη της διακρίνονται για τη διάθεση συνεργασίας μεταξύ τους και όλοι οι μαθητές - ο ένας δίπλα στον άλλο - εργάζονται με ζήλο και χαρά. Ο δάσκαλος επίσης εργάζεται ως ίσος μεταξύ ίσων, δεν διαφέρει από τα άλλα μέλη της ομάδας χωρίς όμως να ξεχνάει ότι είναι «δάσκαλος»[147]. Ως δάσκαλος, που έχει επίγνωση του ρόλου του και της προσωπικής του συγκρότησης, δε μένει ποτέ απόλυτα ικανοποιημένος από τον εαυτό του και ιδιαίτερα στις σχέσεις του με τους μαθητές του αναζητά πολλές φορές έναν καλύτερο εαυτό, έναν καλύτερο δάσκαλο. Αυτόν τον καλύτερο δάσκαλο μπορεί ο καθένας να τον αναζητήσει εφαρμόζοντας μια σειρά από μεθόδους και πρακτικές αυτοκαλυπτικής, όπως για παράδειγμα είναι η δυνατότητα μαγνητοφώνησης και βιντεολήψης της πορείας υλοποίησης των διδακτικών στόχων ενός σχεδίου διδασκαλίας. Η διαθεματική προσέγγιση ενός θέματος, που αντλούμε από το μάθημα των Θρησκευτικών και το αξιοποιούμε για να σχεδιάσουμε και να ολοκληρώσουμε ένα σχέδιο εργασίας, αναφέρεται σε πιθανούς συνδέσμους μεταξύ των διαφόρων μαθημάτων του αναλυτικού προγράμματος και δίνει τη δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς που εμπλέκονται στην υλοποίηση του σχεδίου, να συζητήσουν και να αξιολογήσουν την πορεία επίτευξης των διδακτικών τους στόχων[148].

(συνεχίζεται)

[143] Στ. Κουμαρόπουλου, « Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας», στο διαδικτυακό τόπο <http://www.ssneond.sch.gr/Keimena%20dimosieumena/sichroni%20didaskalia.htm> (ημερομηνία ανάκτησης 10/9/2012).

[144] Τ. Φορτούνη, Μ. Φραγκάκη, « Τέσσερις εποχές: Μια visual προσέγγιση της ευέλικτης ζώνης», στο διαδικτυακό τόπο www.etpe.gr/extras/download.php?type=proceed&id=661 (ημερομηνία ανάκτησης 10/11/2012).

[145] Ε. Σουλιώτη, Τ. Παγγέ, Διαθεματικές Προεκτάσεις στη διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας: Πρακτικές εφαρμογές με τη χρήση της μεθόδου Project και των Νέων Τεχνολογιών, Εκπαιδευτικά, τευχ. 75-76,(2005) σσ 12-20.

[146] Α. Κόπτη, «Μια άλλη πρόταση για τη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών του Δημοτικού Σχολείου», στο διαδικτυακό τόπο www.syllogosperiklis.gr/ep_bima/epistimoniko_bima.../koptsis.pdf (ημερομηνία ανάκτησης 10/11/2012).

[147] Α. Τσιπλητάρη, Ψυχοκοινωνιολογία της σχολικής τάξης, (Αθήνα: Εκδόσεις Περιβολάκι, 1998), σσ. 65-66.

[148] Α. Τσιπλητάρης, όπ.π., σσ. 224-225.